

N:o 95.

Af herr **Chr. Bülow**, om anställande af inspektörer för öfvervakande af fattigvårdsväsendet.

Mycket ofta förspörjas klagomål öfver det sätt, hvarpå personer, som åtnjuta fattigvård eller äro berättigade till sådan vård, behandlas inom flera kommuner.

Ofta hör man omtalas stor hjertlöshet mot fattiga. Sistlidne oktober intygade t. ex. en medicine doktor Svensson, att drängen Anders Ericsson i Kassbo Vestergård, Norra Unnaryds socken, Småland, afidit af svält och vanvård. I den förmögna Gärds Köpinge församling, Skåne, har en på församlingens fattiggård intagen något sinnessjuk man utlånats på arbete hos församlingsbor, dervid han funnits liggande i ett loggolf i fattiggården, i smuts, kyla och ohyra, och varit nära att omkomma.

Eländet bland små barn är här och der mycket stort. Vi sakna i vårt land en författning, som ordnar fosterbarnsväsendet. Medicinalrådet R. Wavrinsky, förre sundhetsinspektören i Stockholm, offentliggjorde år 1890 en afhandling, som visar, att något borde i denna sak göras. Örebro länsstyrelse, hvilken liksom öfriga länsstyrelser haft att yttra sig i samma fråga, ansåg, att staten här borde ingripa.

I England är för 7 år sedan stiftad en förening, som har till ändamål att förhindra grymhet mot barn. Genom denna tillsyn i England ha tusentals barn räddats från nöd och elände och, hvad

mera är, omkring 1,500 personer ha redan blifvit straffade för grymhet mot barn.

Ett lagförslag, som blifvit utarbetadt och framlagdt af Gladstones anhängare Mundella, af den konservative sir Stafford Northcote och unionisten sir Henry James, skall inom kort erbjuda barnen skydd vid sådana tillfällen, hvilka ej finnas upptagna i nu gällande lag, hvilken omfattar blott kroppslig misshandel och vanvård genom svält.

Tillståndet hos små barn är ofta så eländigt, att det i ett civiliseradt land ej bör eller kan fördragas.

Man känner, att länsman Karlholm för ej länge sedan ansåg sig nödsakad att ingripa till skydd för postmästaren N. Jacobssons i Valdemarsvik lilla dotter, Ingegerd.

I Finland har länge en rörelse pågått, hvilken haft till följd, att icke allenast en mängd s. k. fattiggårdar tillkommit, utan äfven en särskild fattigvårdsinspektör för storfurstendömet tillsatts med åliggande icke endast att öfvervaka fattigvårdsstadgarnes efterlefnad, utan äfven tillhandagå fattigvårdssamhällena med råd och vunna erfarenheter om bästa sättet för fattigvårdens ändamålsenliga anordning, särskildt till förekommande af nöd och personers orättvisa uteslutande från understöd.

Det är väl att hoppas, att svenska staten en gång öfvertager fattigvårdsbestyret såväl för stad som land. Såsom nu är förhållandet, trycker detta bestyr allt för hårdt på städerna, dit fattiga allt för mycket från landsorterna inflytta eller inflyttas. År 1889 hade t. ex. landsbygden i Sverige 173,491 understödstagare, städerna 69,361.

Landskommunerna hade då en folkmängd på 3,888,049 personer, städerna 860,208. Befolkningen på landet var alltså mer än fyra gånger större än städernas befolkning; dock hade den senare befolkningen att försörja ett understödstagareantal, som uppgick till nära hälften af det antal, landsbygden hade.

Men så länge en så genomgripande reform, som statens öfvertagande af allt fattigvårdsväsen, låter vänta på sig, torde något böra göras för öfvervakande af det fattigvårdsväsen, som nu existerar.

Man har i Sverige folkskoleinspektörer, yrkesinspektörer, bankinspektörer, och påtänker kanske snart anskaffa bryggeriinspektörer; men icke inspektörer för tillsyn öfver, huru fattiga, orkeslösa och värnlösa personer behandlas.

Folkskoleinspektörer tillsättas efter förslag af kyrkans män; kyrkans uppgift bör ock vara den att bereda skydd åt fattigdomen. Jag kan emellertid icke yttra mig om, huruvida folkskoleinspektörer

kunde tillsättas med skyldighet för dem att äfven utöfva uppsigt öfver, huru fattiga behandlas.

Emellertid anhåller jag,

att Riksdagen ville i skrifvelse till Kongl. Maj:t föreslå tillsättande af en eller två fattigvårdsinspektörer här i landet för öfvervakande af fattigvårdsväsendet.

Stockholm den 27 januari 1893.

Christian Bülow.